

Jaarverslag Ankie Mensink-fonds 2019 en beleidsplan 2020

(vastgesteld 25 maart 2020)

Jaarverslag Ankie Mensink-fonds 2019

In dit jaarverslag wordt de gang van zaken binnen het bestuur belicht, het contact met Bindkracht10¹ beschreven, en het financieel overzicht kort toegelicht.

Het bestuur

Statutair is bepaald dat het aantal bestuursleden ten minste drie en hoogstens vijf bedraagt. Het bestuur bestond in 2019 uit vier mensen: Marie-José Buck (voorzitter), Thijs Arts (secretaris/penningmeester), Jan-Willem Koekebakker en Corina Brekelmans. De uitvoerende activiteiten voor het fonds worden door Thijs Arts gedaan. In voorkomende gevallen worden de andere bestuursleden geconsulteerd. De jaarlijkse bestuursvergadering werd op 19 maart gehouden.

Problemen met statutenwijziging

In het vorige jaarverslag en beleidsplan werd vermeld dat het nodig was geworden om de statuten te wijzigen m.b.t. doelgroep en werkwijze. Bij raadpleging van een notaris bleek dat dit niet zonder meer mogelijk was. De achtergrond daarvan ligt in de fusie tussen Het Inter-lokaal en Tandem in 2017. Als gevolg van die fusie werd Het Inter-lokaal opgeheven. De statuten van het Ankie Mensink-fonds bepalen dat er in het bestuur tenminste drie bestuursleden van Het Inter-lokaal zitting hebben. In overleg met Het Inter-lokaal was dit eerder terug gebracht tot één lid; na het opheffen van Het Inter-lokaal is dat lid afgetreden. De wijzigingen zijn niet eerder formeel in de statuten doorgevoerd. De geraadpleegde notaris, en ook een notaris bij een second opinion, kon zodoende niet anders concluderen dan dat het bestuur niet voltallig is en dat het huidige bestuur niet de mogelijkheid heeft om tot statutenwijziging over te gaan. De enige manier om dit probleem op te lossen was om aan de rechtbank te vragen de statuten te wijzigen.

Die weg is dan ook gevolgd, nadat eerder over de ontstane situatie overleg met Bindkracht10 was geweest en zij haar instemming heeft gegeven. In een beschikking van 25 oktober 2019 heeft de rechtbank Gelderland in Arnhem twee artikelen uit de statuten zodanig gewijzigd dat het bestuur van het fonds weer de mogelijkheid heeft om tot statutenwijziging over te gaan.

Omdat noch het bestuur van Het Inter-lokaal, noch het bestuur van het Ankie Mensink-fonds zich bij de fusie gerealiseerd had dat de fusie ook gevolgen had voor het Ankie Mensink-fonds, is aan Bindkracht10 gevraagd om de kosten van de verzoekschriftprocedure te delen. Aan dat verzoek is voldaan.

¹ Per 1 april 2017 is Het Inter-lokaal gefuseerd met Tandem; de combinatie draagt sinds december 2017 de naam Bindkracht10.

Door het voorgaande is de voorgenomen inhoudelijke statutenwijziging in 2019 niet gerealiseerd. Intussen is besloten om de statutenwijziging aan het komende bestuur over te laten (zie hieronder: Naar een nieuw bestuur).

Naar een nieuw bestuur

In de loop van 2019 werd gaandeweg duidelijk dat de huidige bestuursleden willen stoppen. Om tot een nieuw bestuur te komen is Ria Menting (jarenlang medewerkster bij Het Inter-lokaal en Bindkracht10) gevraagd om daartoe mensen te benaderen. Intussen is duidelijk dat er in 2020 een heel nieuw bestuur zal aantreden.

Gewijzigde beheervorm

In het vorige jaarverslag is beschreven hoe een beheerovereenkomst tussen het Ankie Mensink-fonds en Bindkracht10 tot stand is gekomen. Daardoor is in de loop van het jaar de beoordeling en uitbetaling van aanvragen grotendeels bij Bindkracht10 komen te liggen. De aanvragen die door tekenbevoegde medewerkers van Bindkracht10 zijn geaccordeerd worden vanaf maart 2019 uitbetaald door een administratief medewerker die daartoe is gemachtigd door het bestuur van het fonds. Dat was David Kostadinov. Na zijn vertrek bij Bindkracht10 zijn Guled Yusef en Onno Bernards sinds december 2019 gemachtigd. De aanvragen van buiten Bindkracht10 worden doorgestuurd naar Judith Schreurs die ze op hun merites beoordeelt. Uitbetaling gebeurt door de gemachtigd administratief medewerker.

Overige elementen uit de beheersovereenkomst zijn vooralsnog niet uitgevoerd. Dat betreft het beheer van de website, de donateursadministratie en het opstellen van een financieel jaaroverzicht.

Schenkingsprocedure:

De feitelijke gang van zaken bij het geven van schenkingen binnen Bindkracht10² is als volgt. Om zonder veel rompslomp aanvragen te toetsen en uitbetalingen te laten plaatsvinden is onderstaande werkwijze ontwikkeld:

In 2004 is door het fonds een bedrag van € 1000 als werkkapitaal op een rekening van (toen) Het Inter-lokaal gestort. Iedere medewerker van Bindkracht10 kan het voorstel doen om aan een cliënt een gift vanuit het fonds te verstrekken. Dat voorstel legt hij voor aan een van de vaste medewerkers bij Bindkracht10 die tot een bedrag van € 250 'tekenbevoegd' zijn (voor bedragen boven de € 250 is vooraf overleg met het bestuur nodig). De tekenbevoegde medewerker beoordeelt of de situatie waarin om een gift gevraagd wordt valt binnen de doelstelling en regels van het fonds. Is het oordeel positief dan wordt een aanvraagformulier ingevuld en wordt de gift aan de cliënt verstrekt (van de Bindkracht10 rekening). Meestal gebeurt dit in contanten (de cliënt tekent voor ontvangst), soms door overschrijving naar een bankrekening (bijv. van het nutsbedrijf). Het aanvraagformulier met de ontvangstbevestiging wordt daarna naar de door het fonds gemachtigde administratief medewerker gestuurd. Die controleert de aanvraag en maakt de uitbetaalde bedragen over naar de rekening van Bindkracht10. Wanneer een binnen Bindkracht10 verstrekte schenking niet aan de voorwaarden van het fonds voldoet wordt deze schenking niet vergoed. Het

² De meerderheid van de aanvragen om een schenking zijn afkomstig van Bindkracht10. Dit is niet verwonderlijk omdat het fonds is voortgekomen uit de voorgangers van Bindkracht10 (de Gastarbeidwinkel, later Het Inter-lokaal).

bedrag komt dan ten laste van Bindkracht10. Deze situatie is de laatste jaren niet meer voorgekomen.

Op de website is een tekst geplaatst om potentiële aanvragers van buitenaf te informeren over de mogelijkheden en de werkwijze van het fonds. Wat binnen Bindkracht10 de tekenbevoegden zijn, zijn daarbuiten tussenpersonen als maatschappelijk werkers, bewindvoerders e.d. Met hen is altijd per e-mail en/of telefonisch contact om de aanvraag te bespreken en te beoordelen.

Toelichting bij het financieel overzicht over 2019

Voor de toelichting bij de concrete bedragen: zie het overzicht. Opvallend is dat de categorie 'broodnood' flink is gestegen (in 2018: 27 bijdragen, totaal € 1145; in 2019: 58 bijdragen, totaal € 2270). Waarschijnlijk is dit voor een deel te verklaren uit het treurige feit dat steeds meer mensen aan 'de onderkant van de samenleving' financieel op het randje leven. De 'broodnood' bedragen zijn meestal vrij laag wat ook z'n invloed had op het gemiddeld bedrag per schenking uit het fonds (2018: € 78; 2019: € 54).

Het aantal schenkingen in totaal was met 99 iets minder dan in 2018 (104).

Schenkingen door de jaren heen

In het jaarverslag wordt telkens een globaal overzicht gegeven van de schenkingen in de laatste vijf jaren (bedragen afgerond naar hele euro's).

2015: € 6905; verdeeld over 104 schenkingen met een gemiddeld bedrag van € 66.

2016: € 9449; 123 schenkingen van gemiddeld € 77.

2017: € 6379; 84 schenkingen van gemiddeld € 76.

2018: € 8152; 104 schenkingen van gemiddeld € 78.

2019: € 5366; 99 schenkingen van gemiddeld € 54.

Beleidsplan Ankie Mensink-fonds 2020

Inleiding: doelstelling en werkwijze van het fonds

De doelstelling van het Ankie Mensink-fonds bestaat eruit om aan mensen die buiten hun schuld in financiële nood zijn geraakt financiële ondersteuning te bieden. Deze mensen moeten in Nijmegen en omgeving woonachtig zijn of verblijven. Daarnaast kan het fonds financiële ondersteuning bieden aan activiteiten en projecten in Nijmegen en omgeving die een positieve bijdragen leveren aan de multiculturele samenleving.

Er zijn drie criteria voor toekenning van een bijdrage aan personen: de aanvraag moet vallen binnen de doelstelling van het fonds; het financiële probleem van de aanvrager kan niet worden opgelost door een voorliggende – wettelijke - voorziening; en het financiële probleem van de aanvrager mag niet (grotendeels) aan de aanvrager zelf te wijten zijn. Een ongeschreven criterium is: het fonds is er niet om geld te halen, maar om de ontvanger een beter perspectief te geven. Anders gezegd: ideaal gezien wordt door de schenking bereikt dat de ontvanger een stapje vooruit maakt in zijn/haar leven.

Het fonds is eind 70-er jaren informeel opgericht binnen de Gastarbeidwinkel in Nijmegen en is in 2001 voortgezet onder de huidige naam. De naamgever, Ankie Mensink, was één van de oprichters van de Gastarbeidwinkel; zij overleed in januari 2001. Tegelijk met de naamswijziging is het fonds toen geformaliseerd: het werd een stichting met bestuur, statuten en huishoudelijk reglement. Vanwege de ontstaansgeschiedenis is het fonds dus nauw verbonden met Bindkracht10: opgezet in de Gastarbeidwinkel, dat werd in 1994 Het Inter-lokaal, dat op zijn beurt in 2017 fuseerde met Tandem Welzijn tot Bindkracht10.

In 2002 is het fonds door de belastingdienst aangemerkt als een ANBI (Algemeen Nut Beogende Instelling). Dit is een erkenning dat het fonds doet wat het zegt te doen en aan de belastingvoorwaarden voldoet. Voor donateurs heeft dit daarnaast als voordeel dat de donatie aftrekbaar is bij de belastingaangifte.

Het grootste deel van de aanvragen bij het fonds wordt gedaan na bemiddeling door medewerkers van Bindkracht10. Zij komen bij de activiteiten van Bindkracht10 in contact met mensen die in aanmerking kunnen komen voor ondersteuning door het fonds. Ook kunnen aanvragen worden gedaan van buiten de kring van Bindkracht10.

De werkwijze van het fonds is geregeld in een huishoudelijk reglement dat in 2018 voor het laatst is aangepast.

Jaarlijks ontvangen de donateurs een financiële verantwoording van de inkomsten en uitgaven van het fonds.

Recente ontwikkelingen en beleid voor 2020-2021

In het jaarverslag over 2019 zijn de ontwikkelingen geschetst. In 2020 zal een nieuw bestuur aantreden dat de inhoudelijke lijn zal willen voortzetten: het inzetten van de middelen van het fonds als schakel tussen probleem en (deel)oplossing.

De inkomsten van het Ankie Mensink-fonds bestaan voornamelijk uit giften van vaste donateurs. Ook heeft het fonds regelmatig relatief grote eenmalige donaties mogen ontvangen.

Binnen Bindkracht10 blijkt het fonds een voorziening die niet weg te denken is. Enerzijds omdat de ondersteunde personen vaak met een kleine bijdrage daadwerkelijk geholpen zijn, anderzijds omdat de medewerkers van Bindkracht10 niet in de positie hoeven te komen om uit privémiddelen financiële ondersteuning te bieden in schrijnende situaties. Er wordt telkens zorgvuldig beoordeeld of er noodzaak bestaat voor een schenking; naast de gehonoreerde aanvragen staan er ook veel die niet zover zijn gekomen.

Gezien het inkomsten- en uitgavenpatroon van het fonds kan gesteld worden dat de vermogenspositie gezond is.

Wat betreft de inkomstenkant blijft het streven om meer vaste donateurs aan het fonds te binden. De praktijk wijst uit dat dit niet gemakkelijk is. Vooralsnog moet er dan ook van

worden uitgegaan dat jaarlijks de uitgaven in de vorm van schenkingen de inkomsten vanuit de vaste donateurs zullen blijven overtreffen.

De laatste jaren zijn er telkens grote eenmalige donaties binnen gekomen wat ertoe heeft bijgedragen dat het vermogen van het fonds voldoende in stand bleef. Het is echter risicovol om er op te rekenen dat dergelijke donaties jaarlijks zullen terugkomen.

Te verwachten is dat het fonds de komende jaren aan de doelstelling zal kunnen blijven voldoen, doordat het in de gelegenheid is om alle aanvragen die binnen de criteria passen te honoreren. Om dat te kunnen garanderen wil het fonds een vermogen/buffer aanhouden van ongeveer € 10.000. Daar zit het fonds nu ruim boven: het vermogen per 1 januari 2020 was € 13.986.